

Forsikring & Pensions årsmøde 7. maj 2015

Formandens tale – v/adm. direktør Christian Sagild,
Topdanmark

Velkommen - Rigtig hjertelig velkommen.

Dejligt, at I har prioriteret at komme her og deltage i Forsikring & Pensions årsmøde. Det er jeg rigtig glad for. Og jeg tror, vi får en spændende og udbytterig dag.

Det var jo ved at blive en tradition, at vi holdt vores årsmøde på Østre Gasværk. Og det var også planen, at vi skulle have været der i år. Men i år opfører man skuespillet "Hjælp søges". Det foregår i landlige omgivelser – på en gård. Så langt så godt. Den kulisse - og den titel! - kunne vi godt have brugt.

Hvis det ikke lige var fordi, der er gjort meget ud af, at det skal være helt naturligt. Der er levende dyr på scenen, herunder lad mig kalde det "naturgødning", og som det blev udtrykt fra gasværkets side: Nok ikke ubetydelige lugtgener.

Det tænkte vi, at I godt kunne undvære, og derfor er vi her i *Lokomotivværkstedet* i dag.

Vi har i år valgt at sætte fokus på forsikrings- og pensionsbranchens rolle som investorer. Ikke med fokus på vores rolle som vækstskaber – det sagde jeg noget om sidste år – men på de dilemmaer, vi står i, når vi skal investere ca. 2700 mia. kr. eller 1,4 gange det samlede bruttonationalprodukt i Danmark. Specielt vores rolle i den grønne omstilling og vores ansvar, når det drejer sig om ansvarlige investeringer generelt, debatteres jævnligt. Medierne kaster sig gladelig over det, og mange har meninger om, hvordan vi skal håndtere den sag.

Den diskussion tager vi gerne, og vi tager den med åbent sind. Vi har ikke noget at skamme os over. Vi forsøger at balancere de forskellige hensyn og opføre os ordentligt.

Men inden vi går over til det tema, vil jeg gerne tale lidt om en række andre temaer, der også optager os.

Indtjening og konkurrence i skadeforsikring:

Vi har haft et par gode år i skadeforsikringsbranchen. Og 2014 blev et godt år - uden de store begivenheder som storm og monsterregn. Og det er godt. Det skal vi være glade for. Det var tiltrængt. God indtjening har nemlig ikke været hverdagskost, og ser man over bare en lidt længere periode, så er indtjeningen ikke imponerende og ikke noget, der ville imponere i det øvrige erhvervsliv.

Alligevel afføder overskuddene straks kommentarer om, hvor urimeligt det er, at forsikringselskaberne tjener penge. Der kommer forslag om, at der må tilbagebetales penge til forsikringstagerne, og det konkluderes frejdigt, at der er noget helt galt med konkurrencen på markedet. Der stilles spørgsmål til ministeren om, hvad han mener om sagen, og hvordan han vurderer den oplagte mangel på konkurrence.

Jeg kan ikke lade være med at tænke på, om man kan forestille sig et andet erhverv, hvor man ville modtage pæne regnskabsresultater på den måde. Kunne man forestille sig den debat, da LEGO kom ud med et meget flot overskud for 2014.

Kunne man forestille sig en vred familiefar, der i avisen krævede tilbagebetaling fra LEGO, fordi han havde givet sin søn legoklodser i julegave? Og kunne man forestille sig folketingsspørgsmål til ministeren?

Og så er der det med konkurrencen. Det er en sejlivet myte, at der er problemer her. Jeg står personligt midt i det hver dag, og der bliver konkurreret på livet løs.

Der er også lavet adskillige seriøse analyser af konkurrencesituationen. Den daværende Konkurrencestyrelse gjorde det for år tilbage, og Copenhagen Economics har gjort det.

De indikatorer man bruger, når man skal vurdere konkurrencesituationen på et marked, taler deres tydelige sprog. Konkurrencen er effektiv.

Lad mig nævne et par facts:

Forbrugerne checker jævnligt deres forsikringer. Over 50 pct. har checket deres forsikringer inden for de sidste to år. Det, synes jeg, er højt for et lavinteresseprodukt, og jeg er ret sikker på, at den indbyrdes konkurrence mellem forsikringselskaberne – som ringer kunderne op - har sin betydelige andel af æren.

Det er vigtigt, at den enkelte undersøger, om han/hun har den rigtige forsikring. Dækker forsikringerne nu det, man gerne vil have? Og betaler man den rigtige pris.

Kritikken går ofte på, at mobiliteten er for dårlig. Forbrugerne skifter for sjældent selskab. Men hvor tit bør man egentlig skifte selskab. Er det et problem, at man checker sine forsikringer og konkluderer, at man gerne vil blive der, hvor man er?

Det er i øvrigt ikke rigtigt, at man sjældent skifter i Danmark. Vi ligger fx på fjerdepladsen, når vi ser på indboforsikringsområdet.

Der er mange andre indikatorer, konkurrence-eksperterne kigger på.

Er markedet domineret af en eller få store selskaber? Er indtjeningen overnormalt høj? Er omkostningerne for høje? Er lønningerne høje i forhold til de ansattes kompetencer? Osv. Osv.

Svaret på alle disse spørgsmål er *NEJ*. Analyserer man konkurrencesituationen seriøst, kommer man til den konklusion, at der ikke er tegn på konkurrenceproblemer.

Forsikringsguiden

Vi er enige i, at transparens er vigtig. Det er vigtigt, at vores kunder ved, hvad det er for en vare, de køber, og hvad de betaler

for den. Vi vil gerne have, at man interesserer sig for sine forsikringer og pensioner, og vi vil gerne gøre, hvad vi kan, for at det sker.

Derfor har vi arbejdet aktivt for større åbenhed og gennemsigtighed gennem efterhånden mange år. Det gælder både på skadeforsikringsområdet, og det gælder bestemt også på pensionsområdet.

Den 4. november lancerede vi en ny udgave af Forsikringsguiden. Det er den 3. version. Her kan forbrugerne meget let sammenligne pris, kundetilfredshed, og hvordan forsikringerne dækker. Guiden er let at bruge, den er hurtig, og den dækker noget over 90 pct. af markedet. Jeg vil vove den påstand, at det aldrig har været lettere at skaffe sig overblik over forsikringsmarkedet, end det er i dag. Og herfra skal lyde opfordringen: Prøv den!

Det svære ved at lave den slags sammenligningsværktøjer er at skaffe overblik over, hvordan den enkelte forsikring dækker og sammenligne det på tværs af selskaber. Den opgave har vi brugt en del ressourcer på at løse, og jeg synes, det er lykkedes.

Dækningen er det helt centrale for den enkelte kunde. Der er prisforskelle, og man skal selvfølgelig checke, at man ikke betaler mere for sin forsikring, end man behøver. Men at spare et par hundrede kroner kan være en dyr fornøjelse, hvis det viser sig, at forsikringen ikke dækker, når man har brug for den.

Jeg kan godt undre mig over det meget store fokus på prisen alene. Og jeg undrer mig især over, at der findes prissammenligningsportaler, der alene fokuserer på prisen. Igen: Kunne man forestille sig det på andre markeder: Biler? Uden at tale om hvilken bil? Damesko? Uden at tale om hvilket mærke?

Åbenhed og gennemsigtighed

Vi har som sagt arbejdet på at skabe større åbenhed og gennemsigtighed på både skadeforsikringsområdet og på

pensionsområdet. Og det har været et tema på samtlige vores årsmøder gennem de sidste i hvert fald 10 år.

Vi har arbejdet med at sikre, at alle relevante oplysninger stilles til rådighed for forbrugerne. Vi har arbejdet med at gøre informationen klar og let tilgængelig, og vi har arbejdet med sammenligningsværktøjer.

Udover forsikringsguiden kom vi med en ny version af PensionsInfo i november sidste år. Her kan enhver gå ind og få et samlet overblik over samtlige pensionsordninger, man måtte have, og på en let og overskuelig måde se, hvordan man er dækket, når man går på pension. Det er unikt i verden.

Og for godt en uge siden (den 28. april) kom vi med en ny udgave af Fakta om Pension – vores forsøg på at lave et sammenligningsværktøj på pensionsområdet. Det findes, så vidt jeg ved, heller ingen andre steder i verden.

Det er ikke helt simpelt at balancere mellem kravet til overskuelighed og enkelhed på den ene side og kravet til præcision og relevans for den enkelte på den anden side. Hvis det lykkes at lave noget, der fungerer i forbrugerfokusgrupper, så kan vi være helt sikre på, at der er en "ekspert", der straks siger, at det er for simpelt!

Arbejdet med transparens er en løbende proces, som vi skal forfølge. Vi har i Forsikring & Pension som et af målene i vores strategiplan, at vi også fremover skal have forbrugerværktøjer i verdensklasse.

Vi har fået vores forbrugerinformationsværktøjer testet af det engelske konsulentfirma Towers Watson. De konkluderer, at vi ligger i top blandt de lande, der er længst fremme. De konkluderer også, at vi dækker forbrugerens informationsbehov ganske godt, og at udfordringen er at få forbrugerne til at interessere sig for området. Det hænger igen sammen med deres finansielle forståelse.

Men det er også helt afgørende at udnytte mulighederne for at ramme forbrugerne, når de har behov for informationen. Og det har de typisk, når deres livssituation ændres: Fx når man bliver gift, får børn, får arbejde, flytter, køber hus, bliver skilt m.m.

Det er det, der på nydansk hedder *prompting*.

Prompting og digitalisering

Her ligger der en hel del muligheder i et udvidet samarbejde mellem os og det offentlige. For det er typisk forskellige steder i de offentlige registre, man ved, hvornår situationen ændres for den enkelte forbruger.

Vi har allerede enkelte løsninger i samarbejde med forskellige myndigheder. Lad mig blot nævne vores samarbejde med det offentlige – Landspatientregisteret – om Kritisk Sygdoms-forsikring. Her har den enkelte en forsikring, der berettiger til en vis sum penge, når det ulykkelige indtræder, at han/hun får en diagnose på en kritisk sygdom. Det kan fx være en kræftdiagnose. Her såvel som i andre situationer kan vi udnytte den viden, der findes i offentlige registre. Borgeren er kommet i en situation, hvor det er fornuftigt at kontakte sit forsikrings- eller pensionsselskab for hjælp. Selskabet ved det bare ikke. Borgeren tænker ikke på det. Men begivenheden er registreret hos det offentlige. Den viden skal udnyttes. Naturligvis på en betryggende måde i forhold til persondatasikkerheden.

Den slags projekter er til gavn for borgerne. De giver os bedre mulighed for at udfylde vores rolle som sikkerhedsnet for danskerne, når de har brug for det. Derfor vil vi gerne være med til at udbygge samarbejdet. Det gælder om at se mulighederne og være åbne over for at bruge dem.

Det kunne passende indtænkes i den digitaliseringsstrategi, som man i øjeblikket er ved at udforme for det offentlige.

Når vi taler digitalisering, er det vigtigt at tænke i løsninger, der effektiviserer administrationen, ikke kun i det offentlige, men også i det private, fx ved, at de forskellige myndigheder bliver bedre til at

tale samme sprog, så indberetningsbyrder minimeres. Og tænke i fælles løsninger, der kan bruges ikke kun af offentlige myndigheder, men også i kommunikationen mellem private virksomheder og borgere.

Forbrugerrelevant regulering

Forbrugerbeskyttelse er vigtig. Det ved vi, om nogen. Vi er i en branche, der sikrer danskerne mod risici livet igennem. Vi giver forbrugerne mulighed for at handle og leve, som de kan og vil. Så vi ved godt, at tryghed for forbrugerne er vigtigt.

Men vækst, innovation og konkurrence er også vigtigt for forbrugerne.

Vi synes, det er vigtigt at fastholde det bredere fokus. Med *forbrugeren i fokus*. Når vi regulerer, skal vi spørge os selv, om den regulering nu også virkelig er til gavn for forbrugerne, og om den er omkostningerne værd – omkostninger som i sidste instans bliver betalt af forbrugerne. For meget og for detaljeret regulering fører til dårligere løsninger for forbrugerne. Vi savner fokus på denne balancegang. Der er ikke brug for mere regulering. Men der er brug for *forbrugerrelevant* regulering.

Den nye EU-kommission har fokus på vækst, beskæftigelse og konkurrence, og "vores" kommissær – Jonathan Hill har sat forbrugeren i centrum.

Jeg håber, det lykkes. Men jeg kan ikke lade være med at tænke på, om den måde, man organiserer det på, nu også understøtter de mål. Både på EU-plan og herhjemme har vi en arbejdsdeling, hvor en stor del af den finansielle regulering designes i tilsynene. Kommissionen overlader jobbet til EIOPA, og herhjemme overlades opgaven til Finanstilsynet. Begrundelsen er, at det er for kompliceret, at politikerne ikke kan gennemskue det, og at det i realiteten kun er tilsynsmyndighederne, der har den nødvendige ekspertise.

Men problemet er jo, at tilsynene primært har et mål: Et sikkert finansielt system. De tænker ikke i omkostninger for forbrugerne,

de tænker ikke i velfungerende markeder - og slet ikke i konkurrence, vækst og beskæftigelse.

Solvens II

Jeg kan ikke huske et årsmøde, hvor solvens II ikke har været et centralt tema. Temmelig længe var vi faktisk ret usikre på, om man overhovedet kunne forene de meget forskellige regler og tilsynstraditioner i Nord- og Sydeuropa, og derefter var det usikkert, hvor mange år man skulle bruge til at høvle de sidste knaster af.

Nu er det her. Solvens II er en realitet. Folketinget har for nylig implementeret reglerne i dansk lovgivning. Og de træder i kraft fra næste årsskifte.

I Danmark bliver overgangen ikke så dramatisk som i mange andre lande. De danske regler er gennem de sidste 15 år tilpasset det system, der nu bliver fælles europæiske regler. Og de danske forsikringselskaber er velkonsoliderede og har generelt godt styr på deres risici.

Alligevel er solvens II en kæmpemæssig administrativ og organisatorisk opgave.

Grundprincipperne er fornuftige, og dem har vi støttet hele vejen igennem. Men solvens II er meget mere end solvensregler. Ikke færre end 18 bekendtgørelser skal udstedes som opfølgning på lovgivningen, og omfattende rapporteringskrav venter forude. Vi går fra 200 til over 3000 siders EU-regulering.

Det koster - sådan som jeg lige har beskrevet det - og det er vigtigt at beslutningstagerne er velinformerede om det.

Derfor er det nærmest grotesk, at lovbemærkningerne i forbindelse med implementeringen i lov om finansiel virksomhed estimerede den administrative byrde til under 10.000 timer - for hele branchen!!

Altså 5-6 mandeår!

For omkring 100 selskaber!

Blot til illustration har vi i Topdanmark brugt omtrent 100 mandeår på øvelsen – indtil nu, og vi er endnu ikke i hus.

Den type varedeklaration ville ikke gå andre steder end på Christiansborg – hvor administrative byrder åbenbart ikke må fremgå nogen steder.

Men byrderne er en realitet, også selvom man fortier dem. Og det ville klæde den politiske beslutningsproces, hvis man ville anerkende, at regulering har sin pris. En pris, som forbrugerne i sidste ende betaler.

Pension i et lavrentesamfund

Vi gennemgår i disse år en periode med historisk lave renter. Det er der flere grunde til: – lave væksttal generelt i Europa, krise i Grækenland og andre sydeuropæiske økonomier osv.

Udviklingen har skabt utryghed om pensionerne i mange lande. Men ikke i Danmark. Hverken når vi taler offentlige eller private pensioner.

Igennem hele perioden har forsikrings- og pensionsbranchen i Danmark formået at styre sikkert igennem de vanskelige markedsvilkår og skaffe gode afkast for pensionsopsparerne. På trods af krisen har pensionselskaberne skabt et afkast på omkring 6 pct. p.a. siden 2008. Selv 2014 var ingen undtagelse. Vi lander på et afkast på mellem 4,5 og 5 pct.

I årets første måneder nåede renten et nyt bundniveau, og vi fik – hvad vi ikke troede muligt – negative renter. Stor var opstandelsen, da det viste sig, at den såkaldte spekulation mod kronen i stort omfang bestod af risikoafdækning hos en række pensionselskaber.

Danske pensionselskaber deltager naturligvis ikke i spekulation! Hverken mod kronen eller i andre sammenhænge. Men vores forpligtigelser er i danske kroner, og vi skal beskytte kunderne mod risici – i denne situation mod det tab, der ville opstå, hvis aktiver i euro pludselig mistede værdi. Solvensreglerne, som jeg netop har omtalt, tilskynder i høj grad selskaberne til at afdække risici.

Presset mod kronen skyldtes altså ikke spekulation, men derimod det faktum, at så længe vi har en dansk krone, så er der en valutarisiko knyttet til aktiver i en anden valuta - også euro. I situationer med markedsuro, hvor vurderingen af denne valutarisiko ændres, *skal* pensionselskaberne reagere. Man vil vurdere det forskelligt fra selskab til selskab, men alle vil og skal tage bestik af situationen. Det handler om at beskytte kundernes interesser.

Det er klart, at det bliver et problem for pensionsopsparingen, hvis det lave renteniveau viser sig at blive et varigt fænomen. Så vil der være behov for større opsparing for at opnå samme pensionsniveau. Men et langvarigt lavrentescenarie vil i givet fald skyldes lav inflation, lav økonomisk vækst, lav beskæftigelse, lav reallønsudvikling – altså en generel økonomisk krise. Og i det perspektiv kan pensionsopsparingen meget let vise sig at være et af de mindre problemer.

Heldigvis ser det ud til nu, at bedre tider er på vej i dansk økonomi.

Og heldigvis har vi et system, hvor de øjeblikkelige konjunkturer ikke er altafgørende for, hvor mange penge der skal hensættes til pensioner, der først skal udbetales om mange år.

Nogen har været fremme og påstå, at der er et stort *hul i pensionskasserne*. Fordi man ikke er i stand til at modstå et ekstremt og vedvarende lavrentescenarium i de næste 30 - 40 år. Men der er god fornuft i, at hensættelseskravene for pensioner, der først kommer til udbetaling om mange år, knytter sig til de langsigtede vurderinger af vækst og inflation i stedet for til det øjeblikkelige renteniveau. Og det er præcis, hvad både den nuværende rentekurve og den Solvens II-rentekurve, som skal

gælde fra 2016, gør. Så der er penge nok i pensionskasserne. Forudsat at politikerne passer deres og fører en ansvarlig og langsigtet økonomisk politik. Så skal vi nok leve op til vore kunders forventninger om en tryk alderdom.

Det lave renteniveau har sat skub i bevægelsen væk fra de garanterede pensionsprodukter over mod noget mere markedsrentebaseret. Denne bevægelse følger den aftale, vi indgik med regeringen i 2012. Men det er også en helt naturlig følge af det lave renteniveau. Vi skal nok honorere de løfter, der er givet. Men bl.a. som følge af de solvensregler, vi har, vil det være svært at give mere. Derfor vil det for mange kunder være en fordel at tage en lidt større risiko mod til gengæld at få en højere forventet pension. Sikkerhed har sin pris, og den kan i det nuværende marked godt blive for høj.

Pensionskommissionen

Det er vigtigt, at der er bred opbakning til det danske pensionssystem. Vi er som samfund godt tjent med, at den enkelte selv tager ansvar for sin pensionisttilværelse og sparer op til den. Ser vi ud over Europa, så er der et slående sammenfald mellem de lande, der har problemer, og de lande, der har et meget dårligt udviklet privat pensionssystem. Og de problemer, vi ser nu, er beskedne i forhold til, hvad der venter.

Derfor er det vigtigt, at det kan betale sig for den enkelte at spare op. Vi har set de første tegn på, at pension kan vælges fra til fordel for fx reduceret arbejdstid i de sidste år før pensionen. Det er desværre helt rationelt for dem, der rammes af samspilsproblemer og meget høje sammensatte skatteprocenter.

Regeringens pensionskommission er i fuld gang med sit arbejde, netop for at se på de samspilsproblemer, der kan udgøre en trussel mod opbakningen, hvis der ikke bliver gjort noget ved det.

Vi er glade for, at kommissionen er nedsat. Den har fået stillet de rigtige opgaver, og den er sammensat af de rigtige personer. Men i den offentlige debat rejses alle mulige velmente synspunkter og

problemstillinger i håb om, at kommissionen også lige klarer dem. Giv nu kommissionen ro til at koncentrere sig om sin opgave. Vi skal have et system, der giver danskerne incitament til selv at spare op til pension. Alle danskere; og hele livet. Det er opgaven. Og den kan godt løses. Selv med de mange – helt rimelige – bindinger, der er knyttet til.

Klima og forebyggelse

Lad mig slutte med vejret.

Vejret udgør en af de største risici for familiernes tryghed og for deres mulighed for at have et godt og ubekymret liv. Særligt nedbørsskader har præget udviklingen i de senere år. Vi har været forskånet for store skybrud siden 2011. Men risikoen er der fortsat. Til gengæld har vi så haft stormflod. Og her er risikoen der også fortsat.

Skybrud er dækket af forsikringsselskaberne, mens stormflod dækkes af den statslige stormflodsordning, der administreres af forsikringsselskaberne. Det kan vi alle gøre bedre, og Stormflodsordningen er nu til revision, hvilket er fornuftigt. Erfaringerne fra oversvømmelser bl.a. i Roskilde Fjord viser, at danskerne ikke forstår, hvorfor der er forskellig dækning i forskellige situationer. De viser også, at politikerne er parate til at ændre reglerne, hvis tilstrækkeligt mange familier kommer i klemme.

Det er godt, at der dækkes – statsligt eller privat – men det ville være bedre, hvis vi kunne forebygge mere. Det vil spare vores kunder for ubehagelige oplevelser og indgreb i deres liv. Og det vil spare os og på længere sigt vores kunder for store omkostninger. Derfor er forebyggelse vigtig.

Det arbejdes der også med i rigtig mange kommuner. Alle kommuner har lavet handlingsplaner. Det var et krav fra regeringen. Vi har et fint samarbejde med mange kommuner, og vi stiller gerne vores viden og erfaring til rådighed. Vi ved noget om, hvor det er, skaderne opstår, og dermed, hvor det bedst kan betale

sig at forebygge. Det, der er behov for nu, er opfølgning. Det er fint med handlingsplaner, men det er bedre med handling.

Og det bør ikke overlades til de enkelte kommuner. Staten bør gå ind og styre den proces. Spørgsmålet om, hvilken offentlig kasse der skal finansiere, bør ikke hindre den nødvendige forebyggelse. I England og i Sverige har vi eksempler på, at erstatningsreglerne giver kommunerne og borgerne incitament til at forebygge. Fx ved, at der ikke gives erstatning for nyopførte huse, hvor man burde have indbygget de fornødne sikringsforanstaltninger. Eller ved, at kommunerne har erstatningsansvar, hvis kloakanlægget ikke er dimensioneret ordentligt. I Danmark er det ansvarsfrit for kommunerne at træffe de forkerte beslutninger. Og det er stadig attraktivt at udstykke helt ned til vandkanten - der hvor risikoen er størst.

Så mange steder er man kommet godt i gang med forebyggelsesarbejdet. Men der kan gøres meget mere. Og vi deltager gerne i et samarbejde, der kan mindske risikoen. Vi tager ansvaret på os. Også her er vores ønske at sikre danskerne bedst muligt og værne os alle mod risici, der kan forebygges.

Jeg vil stoppe her – meget passende med vejret, for efter vejret kommer jo hver uge: "Bag Borgen". I dag ved vores ressourceminister Henrik Sass Larsen.

Tak!